raadsvoorstel

Agendapunt 2021, nr. XI-pm
Zaaknummer 2002029
Te behandelen door L.C.M. Frings

Onderwerp: transitievisie warmte

Aan de raad,

Inleiding
De gemeenten in Nederland worden geacht voor eind dit jaar een Transitievisie Warmte vast te stellen. Deze geeft antwoorden op de vragen met welke alternatieve warmtebronnen en op welke wijze de gebouwde omgeving (aard)gas-vrij gemaakt wordt. Door een projectgroep is de Transitievisie Warmte Winterswijk opgesteld. Deze ligt nu voor.

Voorstel
De Transitievisie Warmte Winterswijk vast te stellen.

Relatie met (huidig) beleid
In het Akkoord van Groenlo hebben de Achterhoekse gemeenten afgesproken om in 2030 energieneutraal te zijn. Momenteel loopt een traject om mogelijk tot herijking van dit akkoord te komen. In de regio Achterhoek werken de gemeenten samen met andere partijen aan de Regionale Energie Strategie (RES). Onderdeel van de RES is de Regionale Structuur Warmte (RSW). De RSW brengt de regionale warmtevraag, warmtebronnen, benodigde infrastructuur en de bovenlokale kansen en uitdagingen op het gebied van de warmtetransitie in beeld.

Beoogd(e) effect(en)
Met de Transitievisie Warmte wordt een eerste richting gegeven aan de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Woning- en gebouweigenaren krijgen hiermee op hoofdlijnen duidelijkheid over toekomstige keuzes met betrekking tot alternatieve warmtevoorziening en de aanpak die de gemeente voorstaat. Daarmee worden ze uitgenodigd en geënthousiasmeerd om ook zelf stappen te zetten.

Argumenten

Transitievisie Warmte
Gemeenten zijn volgens het Nederlandse Klimaatakkoord de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met betrokkenen moeten zij eind 2021 een Transitievisie Warmte gereed hebben. Daarin staan voorstellen voor duurzaam aardgasvrij verwarmen en koken. De transitievisie warmte geeft richting in de aanpak. Het vraagt een wijk-voor-wijk stappenplan dat alle partijen houvast geeft voor de planning.

Gemeenten hebben beperkte middelen om transitie af te dwingen
Gemeenten hebben de regiefunctie gekregen, maar hebben echter nauwelijks financiële en juridische middelen. Daarnaast zijn gemeenten sterk afhankelijk van andereen. Zo heeft de gemeente maar een beperkte invloed op de netinfrastructuur, garanties op de prestaties van maatregelen, beschikbaarheid van technisch personeel en de keuzes die individuele gebouweigenaren maken. Een wijk-voor-wijk stappenplan is dan ook niet haalbaar. Dit geldt voor Winterswijk, maar ook voor veel andere gemeenten in Nederland.

Streven naar betaalbare aardgasvrije oplossingen
Uitgangspunt voor de Transitievisie Warmte Winterswijk is dat de energierekening voor iedereen in Winterswijk betaalbaar blijft (woonlastenneutraal). Er mag geen energiearmoede ontstaan. We zoeken naar de maatschappelijk goedkoopste oplossing op basis van een optimale afstemming van de investeringen van en door gebouweigenaren, corporaties, gemeente en netbeheerder. De gebouweigenaar heeft nog altijd keuze in de manier waarop en wanneer hij zijn woning of gebouw aardgasvrij maakt.

Flexibiliteit om in te kunnen spelen op de kansen die zich voor doen
De warmtetransitie staat nog aan haar begin. Er zijn continu ontwikkelingen die invloed hebben op de transitie. We vinden het belangrijk om op dit moment geen mogelijk later achterhaalde keuzes te maken. Slimmer is het om nu duurzame kansen te pakken, waarop in de toekomst verder gebouwd kan worden Daarom is de Transitievisie Warmte nu een visie op hoofdlijnen, die iedere drie jaar herijkt wordt. Deze visie op hoofdlijnen bouwt voort op de ingezette weg. Daarnaast intensiveert deze, waar mogelijk, het regisseren en ondersteunen van individuele-, collectieve- en doelgroepenaanpakken.

Duurzame warmtevoorziening die (lokaal) ruimtelijk en sociaal is ingepast.
We streven naar een zorgvuldige overgang, die op termijn leidt tot een volledig duurzame warmtevoorziening in Winterswijk. Daarbij kiezen we met voorkeur voor lokale bronnen die binnen de gemeente of regio beschikbaar zijn. Vooralsnog past grootschalige windenergie en biogas (conform de Energievisie en Energiemix van de gemeenteraad 2017) hier niet. Om de overgang naar een duurzame en toekomstbestendige warmtevoorziening mogelijk te maken zorgen we ervoor dat bewoners mee kunnen denken en doen en hun eigen keuzes kunnen maken.

Financiële aspecten/risico's
De Transitievisie Warmte zelf brengt nog geen financiële consequenties met zich mee. Het vervolg hierop, en de uitvoering van voorgestelde maatregelen vergen wel inspanningen zowel op het gebied van financiën als qua personeel. Deze zijn nu nog niet in kaart gebracht.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
Vanuit de afspraken in het klimaatakkoord wordt elke gemeente in Nederland geacht voor eind 2021 haar Transitievisie Warmte te hebben vastgesteld.

Aspecten van duurzaamheid
De Transitievisie Warmte gaat over de alternatieve warmtevoorziening voor de gebouwde omgeving. Om dit op een goede manier te realiseren zijn een aantal aspecten van groot belang. Bijvoorbeeld het beperken van de energievraag door isolerende maatregelen toe te passen. Maar ook het gebruiken van duurzame energiebronnen voor het verwarmen van de gebouwde omgeving.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
De Woonplaats neemt actief deel aan bijeenkomsten van de projectgroep. Er is een aantal keren overleg gevoerd met Liander. Verder zijn een aantal andere stakeholders (b.v. De Energietafel, Stichting Buurtschappenvisie, Stichting Seniorenraad) via een schriftelijke enquête in de gelegenheid gesteld hun input te geven.

Vervolgprocedure/evaluatie
Het streven is dat de gemeenteraad uiterlijk 25 november de Transitievisie Warmte Winterswijk behandelt.

Winterswijk, 26 oktober 2021

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

De secretaris, de burgemeester,

G.W. Goedmakers B.J.J. Bengevoord